

УДК 330.88:338.46

Давидова О. Ю.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри готельного і ресторанного бізнесу,

Галаєн Е.С.

студент групи ГРБ 8.06.241.010.23.1

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків, Україна

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Війна в Україні радикально змінила і суспільство, і економіку. Діяльність готельно-ресторанного бізнесу зазнало впливу війни від нульового до абсолютного руйнівного, коли бізнес припиняє існування. Початок воєнних дій стали для менеджменту українського готельно-ресторанного бізнесу справжнім викликом. Адже ні досвіду, ні навіть теоретичних досліджень сучасного менеджменту у період повноцінної війни в українського бізнесу нема. Тому постала проблема максимально оперативного переналаштування діяльності зі штатного на новий, ситуативний тип, з врахуванням воєнної специфіки. Основною метою залишається повне відновлення діяльності і досягнення принаймні до карантинних тенденцій розвитку галузі в нові часи [1].

Воєнний стан не означає, що треба зупинити всі бізнес-процеси і припинити роботу, воєнний стан впливає на готельно-ресторанний бізнес, потрібно створювати нові цілі для себе і свого оточення. Так, в кінці минулого року, Державне агентство розвитку туризму України (ДАРТ) й Асоціація готелів та курортів України (UHRA) запустили акцію «Відвідай Україну в майбутньому»,

яка передбачало благодійне бронювання номерів в українських готелях.

Усі отримані у такий спосіб кошти було спрямовано на допомогу українському готельному бізнесу. Організатори акції рекомендували готельєрам розмістити інформацію про можливість благодійних бронювань на своїх сайтах, на порталах туристичних агенцій, на онлайн-платформах Booking.com та Expedia. За інформацією ДАРТ, акцію підтримали Мінкультури, портал Visit Ukraine, міжнародні організації HOTREC та Hotel Stars Union.

В умовах сьогодення світ ставить нові виклики, тому готельно-ресторанна сфера України відновлює свою діяльність та навчається жити в сучасних реаліях. Постає низка питань, наприклад, швидкої адаптації, пошуку нових нестандартних рішень і втілення їх у готельно-ресторанний бізнес.

Стан, в якому зараз перебуває готельна галузь України, можна назвати відсутністю ринку. Повністю відсутні такі сегменти, як туристичний і корпоративний. Проте відновлення діяльності закладів ресторанного бізнесу, особливо в населених пунктах, які значно постраждали внаслідок бойових дій, супроводжується цілим рядом проблемних моментів, що потребує їх детального дослідження з метою визначення шляхів і напрямів швидкого та ефективного відновлення господарської діяльності у сфері ресторанного бізнесу [2].

На сьогоднішній день на перше місце в сфері гостинності вийшло питання безпеки: необхідно забезпечити укриття, резервне освітлення, запаси питної води, що було досить оперативно реалізовано закладами розміщення та ресторанного бізнесу. Спостерігається досить якісні зміни характеру відносин щодо обслуговування споживачів, тому відбувається обслуговування вимушених переселенців, а не туристів. Також спостерігаються значні зміни соціально складової розвитку сфери гостинності, що відображається у наданні безоплатних послуг, появі сегменту послуг з надання гуманітарної допомоги, посиленні соціальної відповідальності бізнесу [3].

Отже, відновлення ресторанного бізнесу на повоєнних територіях – це потрібне і актуальне питання не лише для його власників, але й для місцевого ринку праці та населення в цілому. Головними критеріями успіху є висока

адаптивність до мінливої зовнішньої ситуації та гнучкість у задоволенні потреб споживачів [4, 5].

Відновлення готельно-ресторанного бізнесу неможливе без розробки та впровадження інновацій. Впровадження інновацій стає об'єктивною необхідністю на всіх етапах функціонування підприємства готельно-ресторанного бізнесу, що також обумовлюється і мінливими вимогами споживачів.

Сучасний розвиток індустрії гостинності спрямований на провадження інноваційних технологій, які сприятимуть залученню якомога більшої кількості споживачів, завоюванню їх довіри та формуванню позитивного іміджу підприємства готельно-ресторанного бізнесу.

Література:

1. Вдовічен А. Регіональні особливості управління підприємствами сфери гостинності в довоєнний, воєнний та поствоєнний періоди. *Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект* : матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Чернівці, 5 травня 2022 р. Чернівці: Технодрук, 2022. С. 10–21.

2. Ковальчук Т. Г. Перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні в умовах глобалізації світового господарства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 23 (1). С. 126–130.

3. ДАРТ та UHRA запускають акцію з благодійного бронювання номерів в українських готелях. Interfax – Україна : веб-сайт. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/810589.html>.

4. Давидова О.Ю., Сисоєва С.І. Сучасні тенденції розвитку ІТ-технологій в індустрії гостинності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. - №4 (72). Т. 1. С. 67-73. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-4-8699>

5. Давидова О.Ю. Ключові фактори управління ризиками на підприємствах ресторанного господарства. *Науковий вісник Херсонського*

державного університету. Економічні науки: зб. наук. пр. Херсон, 2017. Вип. 25.
Ч. 1. С. 128–132.